
[2022-11-RE](#)

Causa 2022-11-RE

(Guerrero Ros c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 97-2022. Recurs d'empara

Sentència del 12 de maig del 2022

BOPA núm. 60, del 18 de maig del 2022

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 3 de març del 2022, per la representació processal del Sr. Fernando Guerrero Ros, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia en el marc de la causa DP-9000008/2018, per una presumpta vulneració del dret a un procés degut i de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat i que reconegui el dret del recurrent a ser indemnitzat pels perjudicis soferts;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 15 de març del 2022 que va admetre a tràmit, sense efectes suspensius, aquesta causa;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 4 d'abril del 2022, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'unes diligències prèvies seguides per un presumpte delictes de blanqueig de diners, el 9 de gener del 2018, la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual acordava mesures cautelars i d'investigació, d'informació patrimonial, una comissió rogatòria internacional i l'embargament de béns respecte del Sr. Fernando Guerrero Ros i de diverses societats.

1.2. El 28 de març del 2018, la batlle instructora va prendre declaració al Sr. Fernando Guerrero Ros.

1.3. El 18 de juliol del 2018 i el 15 de novembre del mateix any, la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia va trametre sengles comissions rogatòries internacionals a Espanya.

1.4. Atesa la inactivitat de la Batllia, el 25 de novembre del 2020, la representació processal del recurrent va presentar un escrit mitjançant el qual sol·licitava l'impuls de les actuacions, tot demanant el seu arxivament definitiu.

1.5. No havent obtingut cap resposta, el 4 de gener del 2022, la representació processal del recurrent va presentar un segon escrit en què reiterava la seva sol·licitud d'impuls processal, destacant que la durada de la instrucció no era raonable i que vulnerava el seu dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

1.6. El 3 de març del 2022, la representació processal del Sr. Fernando Guerrero Ros va interposar un recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia en el marc de la causa DP-9000008/2018, per una presumpta vulneració del dret a un procés degut de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- Després d'exposar el caràcter excepcional del recurs d'empara i el seu àmbit d'aplicació, així com el significat teòric i jurisprudencial dels drets a la defensa, a un procés degut i a un judici de durada raonable, el recurrent exposa que el 28 de març del 2018, va prestar declaració davant la batlle instructora i va aportar documentació relativa als moviments bancaris del seu compte.

- Al·lega que sempre ha demostrat la seva bona fe i la seva disposició a col·laborar amb la Justícia, però han transcorregut més de 3 anys des de l'embargament dels seus béns, amb les conseqüències econòmiques negatives que això suposa.

- Denuncia una manca absoluta d'instrucció de la causa, no havent-se dut a terme cap activitat probatòria, i considera que no hi ha un mínim índex de la comissió de cap delictes per part seva, situació que li causa indefensió i que vulnera els drets a un procés degut i a obtenir una decisió sense dilacions indegudes, vulneracions que deriven, a més, en uns greus perjudicis morals i econòmics.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la

vulneració dels drets esmentats i que es reconegui el seu dret a ser indemnitzat pels perjudicis soferts.

2.2. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal observa que la dilació en la tramitació de les diligències prèvies en el marc d'aquesta causa ha superat el període de 2 anys des de la recepció de la sol·licitud de cooperació penal internacional lliurada per la Secció 7a de l'Audiència Provincial de Sevilla. També destaca que en aquest termini no s'ha produït la pràctica de cap diligència, sense que s'hagi acreditat alguna raó específica que pugui justificar aquesta dilació.

- El Ministeri Fiscal considera que, malgrat que el recurrent no hagi aportat a la causa la documentació que es va comprometre a lliurar en la seva declaració del 28 de març del 2018, la dilació en aquest procediment no és atribuïble a la seva actitud. Afegeix que el recurrent va reiterar en diverses ocasions la necessitat de prosseguir amb les actuacions.

- Amb tot, el Ministeri Fiscal considera que s'ha produït la vulneració del dret fonamental a un judici de durada raonable.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El dret a un procés de durada raonable deriva del dret a un procés degut establert a l'article 10 de la Constitució.

3.2. Els criteris que permeten determinar l'existència o no d'una dilació indeguda en el marc d'un procediment judicial que es desenvolupa davant les jurisdiccions ordinàries són: la complexitat de l'assumpte, i com a corol·lari d'aquest punt la naturalesa de la causa i la durada mitjana del desenvolupament del procediment en afers similars, l'actitud dels tribunals i la de les parts.

3.3. Aquests criteris han estat recordats en nombroses ocasions per aquest Tribunal (veg. per ex. entre d'altres, les recents sentències del 20 de desembre del 2021, recaigudes en les causes 2021-71-RE, 2021-72-RE, 2021-75-RE i 2021-76-RE, i, del 20 d'abril del 2022, recaiguda en la causa 2022-6-RE); criteris que, d'altra banda, són coincidents amb aquells exposats pel Tribunal Europeu dels Drets Humans.

3.4. D'aquesta causa es desprèn: que el 9 de gener del 2018 la batlle va acordar mesures cautelars i d'investigació, d'informació patrimonial, una comissió rogatòria internacional i l'embargament de béns respecte del Sr. Fernando Guerrero Ros i de diverses societats; que el 28 de març del 2018 el Sr. Fernando Guerrero Ros va efectuar la seva declaració; que el 18 de juliol del 2018 i el 15 de novembre del mateix any, la batlle instructora va trametre dues comissions rogatòries internacionals a Espanya; que el 25 de novembre del 2020, el recurrent va presentar un escrit mitjançant el qual sol·licitava l'impuls de les actuacions, tot demanant el seu arxivament definitiu; i, que no havent obtingut cap resposta, el 4 de gener del 2022, va presentar un segon escrit en què reiterava la seva sol·licitud d'impuls processal, destacant que la durada de la instrucció no era raonable i vulnerava el seu dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

3.5. L'absència d'activitat no es pot, doncs, imputar al comportament del recurrent, el qual ha

sol·licitat l'acció de la Justícia de manera regular.

3.6. L'objecte del litigi -un presumpte delict de blanqueig de diners- no té una complexitat que pugui justificar una manca d'activitat judicial per un període de 4 anys.

3.7. La conclusió a la qual arriba el Ministeri Fiscal va en aquest mateix sentit, ja que els criteris establerts per la jurisprudència del Tribunal Constitucional per determinar la dilació indeguda d'un pronunciament judicial estan, en aquest cas, reunits.

3.8. Per consegüent, aquest Tribunal atorga l'empara per la vulneració del dret a un judici de durada raonable i declara que la part recurrent té dret a ser indemnitzada.

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Estimar el recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. Fernando Guerrero Ros contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia en el marc de la causa DP-9000008/2018.

2. Declarar que s'ha vulnerat el seu dret fonamental a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

3. Declarar que la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia s'ha de pronunciar sobre la petició de la part recurrent amb la major brevetat possible.

4. Declarar que el recurrent té dret a ser indemnitzat en la quantitat que assenyali l'òrgan competent al respecte.

5. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 12 de maig del 2022.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caullet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Dominique Rousseau
Magistrat